

REDACTIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2-50; pe 1 lună fl. 1.

Nr-ti de Duminecă pe
an fl. 1.50.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:

de 1 și 2 surse: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Un cuvânt către poporul român.

Frați Români!

Cunoașteți cu toții nespusele primejdii peste cari a trecut cauza sfântă a națiunii; simțiți cu toții sfâșietoarele dureri în fața atâtor lucruri triste, create de mâni dușmane, susținute între noi de mâni pătimase; văzut-ați cu groază și cu cutremur cum falnicul nostru stindard național a fost oprit în mersul său triumfal, chiar în momentele cele mai primicioase pentru cucerire, pentru izbândă!

Am cunoscut, am simțit, am văzut și eu cu scumpa mea națiune toate momentele fatale: am rămas surprins, apoi consternat, durerea mi-a strins inima: am tăcut.

Surprinderea, consternațiunea, durerea însă a continuat cu predominanța sa fatală în toate inimile, și semnatura situațiunii este o neorientare cu privire la cele ce sunt a se face ca dezvoltarea cauzei naționale să-și reieie cursul său, întrerupt odată.

Dar' această vreme, pe care o numim cu toții pierdută, fatală, umilitoare pentru cauza națională, își are și ea însemnătatea sa.

Se numește pierdută: dar' e plină de învățături.

Se numește fatală: dar' e plină de argumente cari te oțelesc pentru lupta națională.

Se zice umilitoare: se impune cu atât mai ales înalta datorie să o îndreptăm, ca astfel să cadă neghina și să rămână semința curată, care își va aduce rodirile sale îmbelșugate.

Am stat și eu adesea deprimat, fără vorbă, de multe-ori foarte mâhnit, căci erau momente, în cari pesimismul își pregătia tronul în inima mea.

Frații mei Români însă, cu cari am venit în atingere, nu numai că nu m'au lăsat în descurajare, ci din contră m'au însuflețit, m'au inspirat, și eată astăzi nu mă mai împedecă nimic, ca să pășesc în public, înaintea fraților mei, și se spun ce am aflat că e dorința obștească a națiunii, e voința poporului român.

Dorința, ce o am găsit pretutindeni exprimată, voința rezolută, ce mi-au descoperit în multele epistole, ce le-am primit din toate părțile locuite de Români, se resumă în următoarele:

să reîncepem activitatea partidului național!

Spiritul și direcțiunea încă e indicată în aceasta obștească voință: trebuie reluat firul, chiar dela momentul și delu locul unde și când s'a întrerupt!

Guvernul, cu ordinațiunile sale tiranice, șovinismul, care își joacă orgiile sale, nu numai că nu ne poate împedeca, ci chiar prigonirea potențată, lupta de exterminare, acum pe față și fără încungiuur proclamată: trebuie să ne însutească forța de rezistență și să ne ducă la acțiuni rezolute, și trecutul ne dovedește, că toată acțiunea dorită, voită de națiune, este și o biruință, independent de birfelele șovinismului maghiar, și de zvirecolirile puterii publice, revoluționare, a „ideii de stat!“

Element de pace, de ordine, de progres ne-am dovedit în trecut, și cei ce ne-au combătut s'au dovedit în lume, că sunt chiar contrarul!

Și nu le ajută nimic, nici stările triste, ce le-am avut în mijlocul nostru, nici fanfaronada cu mileniul, nici toaștul celebru al Imperatului Wilhelm.

Tristă a fost starea partidului național român din Transilvania și Ungaria!

Cu toate aceste: ce cuceriri a făcut dușmanul în rândurile Românilor?

Nimic! n'a cucerit absolut nimic! A avut numai un moment de avantaj, că în urma neînțelegerilor cari au slăbit partidul nostru național, persecuțiunile tiranice n'au mai întimpinat rezistența ageră de mai înainte.

Avantaj aparent și înșelător!

Mileniul fals și provocător arangiat, a decurs fără de participarea naționalităților și cu toată amorteala și neorientarea în care eram, i-am numărât pe degete pe acei puțini seduși, cari din Bănat sau din Sătmăr, ademeniți, corupți, — de altfel gunoiul poporului român, — au putut fi duși la orgiile din Budapesta. Și de însemnat e, că toți acești români seduși, s'au reîntors plini de amar și indignațiune, văzând diavoleasca corupțiune și infernală imoralitate, ce au găsit pe acolo.

Chiar în această tristă situațiune s'a dovedit, că poporul român s'a deșteptat la conștiința națională, și nici greșelile fiilor săi, nici uneltirile dușmanilor nu-l mai pot zdrobi. Deșteptat e și înainte va merge!

Mileniul s'a prefăcut într'o geșef-tărie rușinoasă politică și finanțială. Protestul naționalităților a arătat lumii, că Ungaria e un stat poliglot, care numai pe baza confederațiunii națiunilor poate să aibă viitor.

Dar' toastul imperătesc!

A provocat o critică generală. Mai înainte de toți s'au pronunțat Germanii,

supușii loiali ai Majestații Sale. În „Zukunft“ s'a descoperit inima și mințea Germanilor. Ne-am făcut și noi critica: „Ignotos fallit, notis est derisui.“

Popoarele au conștiința lor națională, și aceea nu se nchină la idoli străini!

Așa dară, frați Români, experiențele trecutului de ieri ne îndeamnă, ne provoacă, ne însuflețește la nouă luptă națională, mai energică, mai rezolută, mai plină de jertfă ca cea din trecut.

Europa ne-a văzut, ne-a aplaudat cu satisfacțiune, și acum ne privește cu așteptare, ca unitatea noastră să nu se mișoreze.

Înaltul Tron și-a arătat buna-voință Sa prin actul spontan de grațiere. Să-i dovedim, cu loialitatea noastră seculară, ca în împlinirea aspirațiunilor noastre politice, în realizarea programului nostru național, Înaltul Tron primește cel mai puternic sprijin: inima poporului român.

Patria noastră comună, Ungaria, așteaptă după vremea de mult dorită, ca fiii, cetățenii ei, să fie îndestulți, căci numai așa poate trăi în pace, și poate progresa. Istoria ei, natura nefalsificată, dreptul ginților, și mai presus de toate voința noastră nestrămutată zice și pretinde, ca națiunile, cari o alcătuiesc, să fie egal îndreptățite, pretensiunea veacului e, ca popoarele să se alieze în confederațiune. Ori-ce altă nizuință e ne-naturală, forțată, destinată spre cădere și zdrobire rușinoasă.

Luptele din Austria d'asemeni să ne deștepte.

Politicianii nostri orbiți de patina șovinismului, și călărind pe bețul „ideii de stat maghiar“ ne tot cântă despre stările destrăbălate din Austria!

Sunt ei orbi într'adever, sau vreau să se înșele pe sine și pe noi?

Aceea-ce se întâmplă în Austria este o evoluțiune firească a vieții popoarelor, după opresiunea seculară a feudalismului, și mai pe urmă a dominațiunii exclusive a germanismului.

Lupta crâncenă pentru ultimele încercări desperate ale șovinismului german își va găsi dezvoltarea sa frumoasă și pacinică în confederațiunea popoarelor.

În Austria este un parlament compus din reprezentanții popoarelor, sub egida libertății electorale!

Dar' ce-i la noi?

Avem noi un parlament, după spiritul constituționalismului?

Însași opoziția maghiară ne mărturisese, că acest parlament nu reprezintă țeara, nu e expresiunea voinței popoarelor din Ungaria, prin urmare tot ce se întâmplă în parlamentul din Budapesta e o farsă politică a șovinismului maghiar, plătită din sudoarea feții națiunilor nemaghiare.

Popoarele și oamenii politici au ochi și judecată și ved, că în Austria lucrează un parlament, ear' în Budapesta lucrează marionetele șovinismului maghiar, preocupați numai de binele unei rase și gata a extermia pe toate celelalte.

Pe acest moloch al șovinismului trebuie să-l combatem noi, trebuie să-l vedem zdrobit, ca să putem viețui în pace cu frații maghiari și cu celelalte popoare conlocuitoare.

Un popor numai prin fapte se poate afirma, se poate valora. Timpul faptelor a sosit și pentru noi.

Frați Români, cari avem la inimă programul partidului național, libertatea și independența noastră națională, să ne stringem rândurile, în fapte, în ființă, ear' nu în cuvinte deșerte.

Laș e cel-ce nu cutează a se pune la muncă, ori-cât de grea și de primejdioasă s'ar arăta.

Dorința poporului român e, că într'o conferență să-și poată descoperi părerile și sentimentele sale asupra situațiunii, asupra continuării luptei noastre, asupra mijloacelor de întrebuintat.

Aceasta conferență sau adunare națională nu mai poate întârzia, vremea o reclamă imperios.

Și ne vom vedea eară uniți între noi, și ne vor vedea eară frații și dușmanii un singur corp cu un singur suflet, un singur program național și o direcție solidară spre realizarea lui. Și considerațiuni meschine, personale să nu aibă loc între noi.

Cauza națională mai presus de toate!

Pe câmpul de luptă, de lucrare, să ne grăbim cu toții!

Șișești, 1 Noemvrie 1897.

Dr. Vasile Lucaci,

parohul Șișeștilor, secretar general al partidului național român din Transilvania și Ungaria.

Vorbirea

M. Sale Reginei

Elisabeta a României.

Primind în ziua a treia a sărbătorilor din Iași pe corpul profesoral universitar, M. Sa Regina Elisabeta drept răspuns la discursul ținut de dl Al. X. nopol, a rostit următoarea admirabilă vorbire:

A fost pentru mine un izvor de emoțiune adâncă să citesc numele meu săpat în piatră în acest sanctuar de știință; căci acest ioc îl merit numai ca școlar fervent și, poate, pentru arzătoarea mea dorință de a vedea pe fi continuând, în același spirit, cu aceleași bucurioase jertfe, opera părinților lor.

Cei mai glorioși maștrii pe cari i-a născut frumoasa noastră țară, — Miron Costin, istoricul-patriot, Dosofteiu, evlaviosul traducător al psalmilor, Vasile Alexandri, a cărui gură de aur a cântat ceea-ce urechea-i ageră auzea: bătăile inimii patriei sale — aceștia au fost și dascălii mei. Dăștii m'au îndrumat spre izvorul îmbelșugat: sufletul poporului, gura însă și a poporului din care curg rubine, în care cântă privighetoarea trimisă de D-zeu, ca un glas melodios al Fierei vibrând în pădurile adânci ale României, pe livezile sale pline de soare, pe aurul mișcător al lanurilor sale. Și acolo, ca la sânrurile sfînșului, nesecate în haina lor și cu nesfrâșita lui înțelepciune, sufletul va bea tot-d'a-una apa curată, răcoasă și înviorătoare a stâncii.

Cântarea poporului e cea mai sublimă din poezii. A cânta înseamnă a trăi, și a trăi înseamnă a suferi.

Cântarea poporului e cea mai adâncă din poezii. Ea țâșnește dintr'un strigăt de bucurie sau de durere, de nădejde sau de chin, fie-care o simte pentru întâia oară.

Nu-mai acela are dreptul de a se numi poet, care a putut să o exprime.

Această rară fericire mi-a fost dată: mi-a fost dat să aud cântarea românească încă ascunsă în necunoscut; și, printr'însa, am pătruns în inima poporului meu, ca și cum m'ar fi născut într'însa.

— Și într'însa m'am născut a doua oară. Ce am ajuns o datoresc acestei școli.

Lumea legendei române m'a înfășurat, m'a pătruns cu farmecul ei. Vocea ei a vibrat în inima mea. Într'însa, spre norocul Meu, am putut învăța; într'însa, cât voi trăi, voi învăța mereu.

Maștrii artei primitive creștine zugrăveau, zice-se, în genunchi, rugându-se. Și eu stau în genunchi: și eu mă aflu în rugăciune înaintea acestei poezii — cea mai curată din toate câte a dat Dumnezeu copiilor săi — ca înaintea cuvântului pogorât din ceruri pentru a împărtășii întunecului, și care ne ridică spre acele culmi luminoase unde spiritul omeneșc, și copilăria sa, a văzut ca cântare sublimă ridicându-se în razele feței lui Dumnezeu.

Aceasta trebuie să amintească peatra pe care dragostea voastră mi-a consacrat-o. Mulțumesc adânc, cu bucurie, pe acei cari învăț împreună cu mine.

Trăiască cântarea, vecinic tină, a scumpei noastre țări.

Trăiască inimile tinere cari o vor repeși, de-asupra cenușei noastre și către sufletele noastre!

Trăiască toți câți învață, — și trăiască toți câți dau învățătura.

Căci a da învățătura înseamnă a învăța de două-ori.

Provisoratul votat!

Eri după amezi am primit următoarea telegramă:

Viena, 5 Noembrie. După o luptă fără precedent în analele parlamentare, obstrucționiștii din Reichsrath au trebuit să desarmeze, nema putând duce lupta. Proiectul pentru transacțiunea provisorie cu Ungaria a fost votat în întâia citire cu 177 voturi contra 122, va să zică o majoritate de 55 voturi. Ședința s'a sfârșit abea la amiază.

Lueger contra Ungurilor.

În ședința dela 4 Noembrie a Reichsrathului Dr. Lueger a ținut o lungă vorbire în contra Ungurilor.

A zis, între altele, următoarele:

„Îndrăzneala clierei jidano-maghiare ar trebui să aibă ca rezultat întărirea forței de rezistență a Austriei. Dietele provinciale și Reichsrathul au decis în unanimitate, că pactul cu Ungaria trebuie desfăcut. Un guvern tare austriac i'ar fi strigat Ungariei mutănt și ori ar încheia o învoială dreaptă, ori n'ar mai încheia nici un fel de pact... Provisoriatul însemnează domnia peste Austria a jidano-maghiarilor... Oameni fricoși cred că dacă nu încheiăm pact cu Ungaria, ne prăpădim. Este adevărat că am suferi. Tot atât de adevărat este însă, că Ungaria ar suferi pagubă enormă. Căci unde și-ar exporta făina și boii?”

Răspunsul lui Bánffy.

În ședința dela 4 Noembrie baronul Bánffy a răspuns interpelării d-lui deputat N. Șerban.

Privitor la acușările ce dl Dr. Șerban a adus guvernului, spunând că conflictul există nu între Unguri și Români, ci între națiunea românească și guvernul maghiar, baronul Bánffy a răspuns tot pe cunoscutul calapod, că conflictul nu există nici între guvern și Români, ci între agitatorii de meserie și între codul penal.

Va să zică tot cântecul vechiu, șovinist și pervers: a se tăgădui durerea unui neam întreg și a se arunca vina întreagă asupra

unor luptători naționali desinteresați, ear nu a se căuta răul în fără de legile unui regim și prost și rău!

Epistoala lui Mommsen

Un redactor al ziarului „*Budapesti Hirlop*” a fost primit la 3 Noembrie de vestitul istorician Mommsen, pentru a-l întreba asupra sentimentelor sale față de Nemții austriaci.

Betrânul Mommsen — e în vîrstă de 86 ani — a stat cu el de vorbă o oară și jumătate. Ziaristul maghiar nu spune însă ce a vorbit, ci publică numai o scrisoare pe care Mommsen i-a pus-o la dispoziție.

După ce spune, că este peste putință, ca în Ungaria să fie două opinii privitoare la lupta din Austria, care este *lupta Germanismului contra Slavismului*, marele învățat scrie:

„Căsătoria politică dintre Cis și Transilvania este ca ori ce căsătorie: nu fără certuri, dar în fine suportabilă. Când pe lângă regele foarte constituțional al Ungariei va fi însă și un mare împărat ceh, tot atât de constituțional, apoi repede se isprăvește și cu starea suportabilă din prezent.”

După ce scrie apoi că Ungurii ar trebui să-i ajute mai direct și mai prin fapte pe Nemți, căci și pe Unguri îi amenință potopul slav, vine la chestia meetingului ce se va ține în Berlin pentru a încuraja pe Germanii austriaci.

Zice:

„E sigur că acest meeting va și strica, dar va și folosi. Asta așa merge în ori ce conflict de asemenea natură. Că va strica oare mai mult de cât va drege, eală ce nu știu să judec încă. Nemții austriaci nu vor uita, că deși în noi vor găsi simpatie, ajutorul residă însă numai în propria lor forță.”

Pera nu pricepe...

S'a întemplat excesul cu goana dlui Enea Hodoș pentru schițele sale umoristice.

Pusă în discuțiune publică afacerea, doi doctori în sfânta teologie, Reverendisimii Dr. Traian Badescu și Dr. Petru Barbu se pun pe terenul filosofiei lui Pera Maximovici și dau cu ghionturile.

Sub penibila impresie a cuvioasei rabulistiche, ca să curm hidoasa personalitate și să dau discuțiunii o direcțiune obiectivă, am scris sine ira articolul despre, „cinstea condeiului”.

Am avut satisfacția să mă înțeleagă un distins profesor, dl Dr. Iosif Blaga, care din

partea sa a grăbit a aprecia schițele dlui Hodoș din punct de vedere estetic.

Și era acum deschisă calea pentru ori și cine a discuta direcțiunile de scriere, fie care din al său punct de vedere, ear onoratul public profita de o interesantă discuțiune științifică, care mai ales pentru tinerimea ce acum pășeste pe spinoasa cale a scrierii, putea deveni instructivă.

Se zice că Cuvioșia sa Reverendisimul domn în sfânta teologie Dr. Petru Barbu s'a simțit atins prin tipul lui Pera Maximovici în deprinderile sale, *hinc illae larmae*.

Nu-i cunosc deprinderile cuvios reverendisimului în sfânta teologie doctor Petru Barbu, și nici aceeaia nu o știu, dacă dl Enea Hodoș l'a copiat pe dlul în Pera Maximovici ori ba. Un lucru însă știu că dl Dr. Barbu e Petru, ear Petru e sinonim cu Pera și că doctorul în sfânta teologie argumentează cu motivele lui Pera Maximovici.

În loc de a intra pe terenul discuțiunilor științifice, ori dacă ținea sub demnitatea sfînșeniei sale această discuțiune, putea să tacă.

Dar nu! Dinsul se pare a avea sens numai pentru personalitate, și aici nesocotind „mărturia” care pentru participarea sa în agitațiunile antihodoșiene oferă probațiuni între condiții anumite stipulate, în Nr. 40 al „Foiei diecesane”, și varsă de nou veninul și nu cu chilogramul, cum voia dl Dr. T. Badescu să-l măsure, ci cu carul, după rânduiala lui Pera Maximovici și a bălciurilor.

Onor. public mă va dispensa de nedecenta unei terfelituri publice. La aceasta ne obligă decorul nostru.

În Nr. 42 al „Foiei diecesane”, a cărui redactor responsabil e dl Dr. Pera Barbu revine asupra afacerii un anumit în rubrica „Varietăților” sub titlul „O declarațiune”. Acest teribil, după expresii judecând eșit și el din același atelier ca brața Pera, socotește a rezolva chestiunea priu următorul Genies-treich:

„O declarațiune. În contra „preoților certăreți” din diecesa Caransebeșului, s'au sculat doi teologi, unul doctor de filosofie din archidieceșă și celalalt, din diecesa Aradului, un filosof pozitiv, care și-a câștigat covingerile, dintr'un lung și greu studiu.

„Filosoful pozitiv, care după cât îl cunosc eu se deosebește de un adevărat filosof pre cum se deosebește cirogogariu — sau cărpaciul, cum s'ar zice pre la noi — de ciobotariu, își ridică cuvântul pentru cinstea condeiului și zice, că d-l E. Hodoș „face — în schițele d-sale — filosofie practică. Filosofia practică își are și ea principiile ei. Cari sunt principiile dlui Hodoș? Morala.”

„Scurt și la înțeleș!

STELE

NUVELĂ

DE

HERMANN SUDERMANN.

(Urmare.)

— Ah, oftă el decepționat, deoarece crezuse că era singur cu ea. Când însă Dagmar îl privi surprinsă, plecă ochii rușinat. Simția din minut în minut că devine tot mai modest.

Traversând coridorul lung, își aduse aminte de risul enigmatic. Ascultă. — Rîde oare și acum la spatele lui? Era liniște.

— Nu, nu, hotărât n'a fost ea, se consola singur, — ar trebui să'nebunesc, dacă ar fi fost ea.

În ziua aceasta își găsi steaua la care nu se aspiră.

Marea serbare filantropică se apropia.

Întreg Stockholmul era în ferbere; căci în această zi porțile vechei case Ritter, porțile sfînte ale cetății aristocratice, a pairilor suedezi, se vor deschide și înaintea publicului profan.

Frontul de granit al palatului, care odinioară privea atât de sombru în valurile negre ale lacului Mälart, ca un uriaș somnuros, înota acum într'o mare albastră de lumină. — Rândurile fără sfârșit ale trăsuri

rilor uruiau și mulțimea invitată se îngărmădea mereu.

În salonul mare al cavalerilor, de pe tavanul căreia priveau mirași în jos la generația nouă, regi uriași cu mantia de hermelin prăfoasă, ear pe cap cu coroana plină de paiangenii, publicul în haine pistruite și strălucitoare se învărtea la lumina soriilor electrice.

Ochii celor mai multe dame eram azușii, ca suprafața gletserilor, umerii albi ca zăpada vecinică de pe Schötan.

Dar încă bărbații! Ce staturi admirabile! Cum le lucea privirea, ce ceafă groasă aveau, stringerea lor de mână ce sinceră și sdravănă era!

Marchisul sta îngropat în vioare, gata în tot minutul să ție locul lui Martino pe podiu. Nu tremura. Cu ajutorul sentimentului romanilor, scăpă de ori-ce grije.

După o introducere de Garde, urmă marșul miresei, pe care îl cântau între munți țerancele suedeze. — Și aceasta a fost o apucătură reușită a lui Martino. După acordurile de dur simple și atracți-oase, ritmele ușoare ale muzicii italienești vor avea desigur un efect îmbătător.

Așa se și întemplă.

Se înțelege că lupta a fost pe jumătate câștigată când tinerul compozitor eși din

mijlocul orchestrei ca să primească conducerea.

— Se zice că e un principe italian! șopteau bărbații.

— Ce cocardă frumoasă, aurită are, chicoteau damele.

— Ochii aceia negrii, frumoși, oftau fetele. — În realitate opera lui era numai un adaus la succes.

Dagmar!

Îngropată în dantele strălucitoare și privindu-l cu ochii cuminiți și zimbitoare, păși pe scenă. O zină, coborâtă pe pământ.

Favorita orașului fu primită cu șgomote de aplause.

Se înclină cu mulțumire dar ochii îi avea țintă la marchis.

Succesul își ajunse culmea.

Și când autorul, fiind a cincia oră chemat pe scenă, sărută cu stimă mânășă artistei, inimile tuturor damelor erau căștigăte căci fiecare își explică această sărutare de mână ca omagi, — pe care îl considerau adresat și lor.

Braț la braț se coborâră în salon, ambii erau mândri și veseli. Erau bombardați de felicitări, ca doi logodiți.

Au stat unul lângă altul până se termină concertul.

— Te simți fericită, șopti marchisul?

— Atât de fericită, — fu răspunsul, că îmi uit și de datorință.

— De ce fel de datorință?

— După culise stă sorioara mea, tremurând de emoție, și eu, patroana ei, nu sunt lângă ea.

— Pentru Dumnezeu, ai avesă...

— Vezi că nu mă mișc.

Și-l privi după evantail ca hipnotisată.

Veni rîndul tablourilor vivante.

Un domn cu respirația scurtă începu să spună un prolog lung.

Marchisul simția cum tremura Dagmar.

— Sunt așa de emoționată, cum n'am fost în vieța mea.

— În care tablou va debuta?

— În primul.

— Ce reprezintă?

— În numele patricianilor trebuie să oferă împăratului Gustav. —

În momentul acesta se deschise perdeaua. În salon se răspândi un mormur de admirație. În mijlocul unei grupe, care strălucea de culorile vii și luxul stilului renaissance, sta pe scara unui tron aurit o fetiță tină, grațioasă. Avea o rochie scurtă albastră, cu tăetură copilărească, din care se iveau formele bine dezvoltate.

(Va urma.)

„Blaga de om, cum s'ar zice pre la noi, teologul doctor in filosofie, pe acărui apreciere estetică o cunosc din prelegerile, ce mi-le-a ținut, când îmi propunea psihologia empirică, vrând să aducă la reson pe „preoții certăreți” zice, că „filosoful pozitiv „a tractat chestiunea (schitelor), din punctul de vedere moral — filosofic — foarte bine. Eu voesc acum — continuă tot arhidieceșanul — să dau lămurire din alt punct de vedere, din cel estetic.... Dl Hodoș a produs in „Schitele” sale diferite figuri, caractere omenești. Când a făcut aceasta Dl Hodoș, a realizat un product de artă. Toate Schitele D-sale sunt produse de artă. Din punctul acesta de vedere și trebuiesc apreciate. S'a făcut ridicol acela, care caută să le judece din alt punct de vedere și să găsească in ele ce nu se află.... Schitele dlui Hodoș n'au a face nimic, dar chiar nimic cu morala. Ele sunt.... produse de artă, ca atari nu au nici să moralizeze, nici să demoralizeze...”

„După toate acestea și la dorința autorului aprecierilor estetice, ca teolog de Caransebeș declar, că sunt uimit de atâta înțelepciune „filosofică — estetică!”

Manierele discuțiilor cu hep! hep! samână mai mult a bocher de cât a cuvios doctor in sfânta teologie; ear' căderea in uimire atunci când e vorba de cugetare, e manieră de paită care se trânteste pe pânțele când e vorba de luptă.

Atâta pentru manieri.

Încât pentru nepricepere, baș că nici Pera Maximovici n'a știut potrivii hipostazele trinitare cu unitatea dumnezeiască. Dar' pentru nepriceperea lui Pera Maximovici oare nu există dogma trinității?

Ori doară pentru-că orbul nu vede lumina soarelui, nu există soare?

Fiat aplicatio.

Pentru-că dl Z. confundă premisele, nu pot exista două premise cu două concluziuni.

Premisa mea a fost subiectul moral in a cărui tragic se justifică legea moralei.

Dr I. Blaga, care pentru d-voastră e o blagă de om, ce va să zică prâ la d-voastră un fel de nimene de om, pornește din premisa obiectului artistic.

Teologii din Caransebeș au văzut in culoriturile artistice ale condeului un persiflagiu al caracterului preoțesc. Acele culorituri sunt obiecte de artă și au să fie apreciate după postulatele estetice.

Culoriturile au să delecteze nu să moralizeze, sunt forme estetice, nu cuprins moral.

A trage din diferite premise, diferite concluziuni, este logic. Nu este însă logică concluziunea contrazicerei din confundarea premiselor in care s'a infundat dl Z.

Ca să previn o nouă neînțelegere, haid să ți-o explic aceasta intuitiv d le Z., din lumea care-ți este mai bine cunoscută.

Un cârpaci — pardon de asemănare — face o cismă. Când juriul o apreciază ca product al artei cismășești, atunci n'are d'a face nimic cu bunătatea cisme, caută numai simetria formelor, fără privire la serviciul ce poate presta o bună cismă. Și viceversa: când juriul apreciază soliditatea cisme, atunci n'are d'a face nimic cu frumseța ei. Eată dar' cum cisma alta e ca product de artă, și alta ca product practic, și totuși e numai o cismă și nu două cisme.

Cine poartă cisme o știe aceasta, și dl Z. judecând după predilecția ce o are pentru cârpaci, fără îndoială poartă cisme.

Aș zice, că dl Z., ar vrea să mascheze cu uimirea sa o seducere a publicului laic in chestiuni filosofice. Inșă chipul in care cuprinde sau mai bine zis nu cuprinde ce va să zică teren pozitiv și filosofie practică, demaschează o figură exotica in domeniul filosofiei, care judecă după haimanaua atelelelor, unde boldul stă pe picior de răsbolu cu tot ce este moral și estetic.

Intr'una a găcit-o totuși dl Z., și adevărate, că sunt ciorogaria in filosofie. Dar' această sgoadă încă nu e baș meritul domnului Z. Vezi momente de fantazie fără morală intr'un singur suflet nedivizat? *Nosce te ipsum.*

Morala afacerii e: că cine nu înțelege un lucru, să învețe și să nu-și bage lin-gura unde nu-i ferbe oala.

O Pera, Pera!
De ce nu 'nveți,
De ce nu 'nveți?

Uncheașul.

CORESPONDENȚA

Lipova, Octomvrie 1897.

Onorată Redacțiune!

Din învățării nostri confesionali unul primindu-și pensiuina locul lui a devenit vacant. Se convoacă comitetul parochial și se pune la desbatere chestiunea deschiderii concursului, se stipulează salariul învățatorului și altea. La urmă venind treaba la calificarea reflectanților, se scoală Dl. Protopop și face propunere, ca candidat să poată fi numai acel pedagog absolut carele va produce atestat și de absolvarea alor 3 clase civile gimn. ori reale.

Aci se discută puțin, voind unii a pune condițiune de 4 cl. ear' alții ar fi fost îndestulți și cu 2 clase, punându-se însă chestiunea la vot, învinge propunerea celui cu 3 clase. Și aci e punctul negru; mulți știau de ce s'a făcut propunere de 3 cl, ear' mulții chiar și din comitet de fel nu știaau motivul. Mai târziu însă s'a făcut lumină. Adecă Dl. Prota are un neam dascăl cu numele Iuliu *Putici* și ar voi dânsul, ca acest domn să fie și ales de învățator. Fiind acest om bine calificat și având și 3 clase civile, pe deasupra fu de maestru din loc, plus protecția Dlui Prota, ar dispune de o partidă destul de considerabilă. Ei dar' poate să fie rșu cu treaba alegerii, fiind in comună și un fiu de plugar absolut de pedagogie, esamen bun de calificățiune și 2 clase civile (cu eminentă) plus protecția majorității credincioșilor, a plugarilor nostri. Trebuia făcut ceva belea, cacest tiner se nu poată fi candidat, și astfel s'a combinat când cu propunerea de 3 clase.

Protest contra acestui decis al comitetului s'a făcut și ce se vezi, la vre-o 3 zile și sosește acela la comitet cu întrebarea dela Ven. Consistoriu că este adevărat cumcă comitetul parochial cu acea intențiune a pus condițiunea de 3 clase, ca pre dl. Vuculescu să 'l eschidă dela candidare? Da sau ba? Ce o fi respuns comitetul nostru parochial... Încă nu a eșit in publicitate. Ce scop vchiește a ajunge Venerabilul Consistoriu cu o atare procedură, bunul Dzeu? și referentul școlar dl Lenhger va ști?!

Atâta pot să Vă spun d-le redactor, că o parte foarte mare din popor indeosebi plugarii nostri in procedura aceasta nu văd alta decât persecuțiune contra tot ce nu e din căput și pantaloni. Și cu astfel de procedură cu greu se vor mai rezolva oamicii nostri (înțeleg țeranii) a-și face din pruncii lor ceva mai mult decât sunt ei. Să creadă dl protopop, că rău se înșeală atunci când cugetă, că bietul țeran care li sărută mâna și li cere ca dela directorul băncii „Lipovana” vre-o câțiva-florini cu bune procente imprumut, și 'i-se arată adict, văzându-se atât de fără crutare păcălit și dat înapoi — nu, se va și emancipa și chiar și răsbuna; și e temere, că atunci nu dl Hamsea va suferi ci biserica însăși. Deci nu te crede d-le protopop atât de tare, că mult ai slăbit de-o vreme incoaci. Corul măiestrilor și corul plugarilor rău te-au slăbit. Crede te rog acelaia ce națiunii și bisericii devotat a fost, este și va fi.

Prigomitul.

Deoare-ce am mărit tipografla noastră, anunțăm onoratul public că primim comande pentru săvârșirea a ori-ce lucrări privitoare la arta tipografică.

Administrațiunea Tipografiei
„TRIBUNA POPORULUI”

NOUȚĂȚI

Arad, 6 Noemv. n. 1897.

Zarvă mare între Kossuthiști. Intre cele două fracțiuni kossuthiste ear' a izbucnit o zarvă mare. Întâiu s'au certat pentru-că la Szegvár kossuthiști n'au voit să candideze Ugron Gábor. Sima Ferencz, president al cercului 48-tist din Szegvár a fost apoi dat afară din fracțiunea lui Ugron, pentru cuvânt, că la ședința de candidare a tradat pe Ugron și a mânăat apa pe moara lui Mülek Lajos, advocat in Arad. D'aici și două provocări la duel. Sima a provocat adecă pe Szederkényi și Polónyi. Lucrurile nu s'au terminat însă nici prin aceasta. „Arad és Vidéke” de eri il numește canalie și apostat pe Eötvös Károly, căpetenie kossuthistă, pentru-că la Szegvár s'a dus să susțină candidatura altui kossuthist, alui Uray.

Ce-o fi zicând oare „sfântul bătrân” din raiu văzând țigania aderentilor săi?!

O bravură a veduvei archiducese Stefania. Miercuri in 3 c. la orele 1 d. a. veduva archiducesă *Stefania* a sosit calare dela *Laxenburg* in societatea a doi călăreți la *Sopron*, unde a făcut vizită familiei prințului *Schaumburg-Lippe*. Dama ei de onoare a urmat-o pe tren. Archiducesa a făcut acest drum de 60 de Km. fără a se simți cătuși de puțin oboșită. Această călărire se poate numi cu drept cuvânt bravură de călăreț, având in vedere, că marșul normal al cavaleriei e de 35—40 Km. pe zi. La marginea orașului archiducesa a fost întimpinată și felicitată de prințul *Schaumburg-Lippe*.

Protector șarlatan. Temnița tribunalului din Budapesta are de present un ilustru oaspe, care era cândva *finanț ear'* după-ce a fost dat afară și-a ales profesia destul de rentabilă ca *protector*. Lucru firesc, că genialul protector-șarlatan e din neamul lui *Izrael*, răspunzând la frumosul nume *Samuel Friedländer*. Eată întreaga lui operațiune: El mergea in controlul traficelor și unde numai descoperia vre-o mică greșală amenința cu pedepse de 50 fl. și cu detragerea dreptului; avea însă inima bună, că se tocma cu traficantii, mulțumindu-se cu 10—20 fl. cari lucru firesc, treceau in puna lui. Dacă cineva voia să obțină dreptul vânzării tutunului, el foarte bucuros se oferia, asigurând că prin protecția lui, dreptul e asigurat. Mijlocul acesta încă aducea venite frumoase. In cele din urmă el a fost surprins, și pe lângă toată protecția — condamnat la 8 luni închisoare ordinară. Mai rămâne ca să-și maghiarizeze numele și apoi iarăși e om cinstit!

Dreyfuss rediivus. Incercările de scăpare a căpitanului deportat *Dreyfuss*, despre care nu de mult am luat și noi notiță, au luat forma unei agitații întinse in favorul căpitanului trădător. Vicepresidentul seratului, *Scheurer-Kestner*, a luat asupra-și sarcina de a documenta nevinovăția lui *Dreyfuss* in care scop a și înaintat ministrului de resboi general *Billot* toate documentele. Presa franceză e foarte agitată și vede in această afacere mâna secretă a împăratului Germaniei. Mai arată apoi că întreaga mișcare e condusă de fracmasoni-ovrei, ori ovrei deveniți protestanți. Așa *Scheurer-Kestner* e ovreu și ruda bancherului berlinez *Bleichröder*. *Crepieux Monod* și *Freidenker*, experti in ale scrisului sunt ovrei deveniți protestanți. Tot in această afacere se va face și o interpelare, la care *Billot* va raspunde imediat. Publicul e foarte agitat și așteaptă cu incoardare respunsul ministrului de resboi.

Piară regii! Poliția din Fiume a pus mâna pe vestitul socialist *Erico Paolini*, pe care tribunalul din Roma l'a condamnat la

4 ani închisoare, dar' care a reușit să fugă cu un pașaport străin. Pe brațul socialistului sunt tetovate cu acul următoarele cuvinte: „*Morte ai rei*” (Moarte regilor!). El a fost escortat până la frontieră și predat autorităților italiene.

Principele de Reuss declarat de nebun. Principele *Henric Reuss XXVI*, a cărui nume e și pe la noi cunoscut in urma cumpărării moșiei *Petriș*, cumpărare care mai la urmă s'a declarat de nulă, — precum să știe, e de mai mult timp internat într'un balamuc. Consiliul familiar l'a declarat acum de nebun, declarând de nulă ori-ce afacere legată fără știrea și consimțământul curatorului.

Hymen. Măine se va celebra in biserica din *Boroș-Ineu* cununia dlui *Dr. Aurel Lazar*, advocat, cu d-șoara *Valeria Feier*. Va celebra dl *V. Mangra*. Urăm toate fericirile tinerilor soți!

D'ale redacției. In numărul viitor vom publica frumoasa vorbire pe care dl *Ilie Chendi* a ținut-o la mormântul lui *Goșdu*.

Asasinul contesei Lara. Marti, la 2 c. s'a început înainte tribunalului din *Roma* procesul in contra pictorului *Pieratoni*. *Pieratoni* a asasinat o damă foarte distincă italiană pe care întreaga lume cultă o cunoștea sub pseudonimul literar „*Contesa Lara*”. Pictorul era amanul scriitoarei, care îl întreținea. Când ea a refuzat de a-i mai da parale, el simplaminte a împușcat-o.

Sala de pertractare e îndesată de lume elegantă care cunoștea ori sta in relațiuni cu scriitoarea.

Asasinul despre care procurorul arată, că contesa l'a întreținut, ear el in semn de mulțumire o pălmuia și o chinuia cu bățai crunte, e o existență antipatică, cu fața blazată, păr ca lână și privire ageră. Ceia ce s'a dovedit in cursul cercetărilor de până acum, nu e deloc de natura a des-tepta simpatii pentru el. *Pieratoni* era un pictor sărac, fără nici o notă a genialității și tocmai din acest motiv contesa l'a părăsit ca cu atât mai negenată să poată continua relațiunea ce legase cu un tiner și frumos oficer de marină. Prin acest fapt pictorul a căzut dela resursa de până acum și desperarea l'a împins la arma răsbunării.

Necrolog. Fostul preot in *Pauliș*, *Demetriu Panca* a răposat Vineri in spitalul comitatens de aici. Inmormântarea se săvârșeste Sâmbătă.

Fie-i țărna ușoară!

ULTIME ȘTIRI

Congresul catolic.

Budapesta, 6 Nov.

Congresul catolic pentru autonomie a fost deschis azi prin *Vaszary Kolos*, primatule.

Delegațiunile.

Viena, 6 Nov.

Delegațiunile vor fi convocate pe ziua de 16 *Noemvrie*.

Sfirșitul serbărilor.

București, 5 Nov.

Joi seara, la orele 10, *Suveranii* cu suitele au părăsit Iașul, in aclamațiunile populațiunii care s'a despărțit de *Suveranii* in același chip mareț după-cum a fost și primirea.

Trenul regal, cu care au plecat, a fost codus de dl *Anghel Saligny*, directorul general al căilor ferate române.

Vineri dimineața, la orele 9, *Suveranii* au sosit la *Sinaia*.

Tot azi au sosit in capitală ministri și ceilalți înalți demnitari ai statului.

Redactor responsabil: *Ioan Russu Șirianu*.

Vinuri din vile Tagányi István cu prețuri originale.

Telefon Nr. 135 pentru oraș și comitat

Telefon Nr. 135 pentru oraș și comitat

SIMON KÁROLY

Băeănie de ape minerale, coloniale, delicate și vopseli

La „CÂNELE NEGRU” **ARAD** colț cu strada Hunyady și Rákóczy

Recomandă atențiunei Onor. public din loc și Provincie magazinul seu bogat asortat cu tot felul de consumații ca: veritabilă theă de Rusia, rom de Jamaica, cognac, liqueur, champagne indigen și francez, precum și diferite vinuri. Ori ce specialitate în pești ca ruși, angovis, aalfisch, sardele, sardine, haring de Ostenda etc.

Diferite brânzeturi. Veritabile quargle de Olmütz.

Specialități în cărnuri proaspete ca: șuncă de Praga și Cașovia, crud și firt, slănină de Dobrițin, Krenwirschli de Wienerneustadt, mezeluri.

ZAHĂR DE CEA MAI FINĂ CALITATE

precum și diferite soiuri de cafea și orez de curând sosite.

Mai departe tot felul de legume și ori ce fel de obiecte pentru gospodăria cășii atât en gros cât și en detail cu prețurile cele mai moderate.

Mulțumind de încrederea depusă în mine, asigur Onor. Public, că prin mărfurile mele bune și prin serviciu ieftin și prompt voi ști să binemerit și de aci înainte de această încredere.

Prăvălia veche, care am avut-o până aci în piața Tökölyi, am concentrat-o într'un singur local, care se află în colțul străzilor Hunyady și Rákoczy.

COMANDE PENTRU PROVINCIE SE EXECUTĂ PROMPT ȘI REPEDE.

Cu distinsă stimă:

SIMON KÁROLY

bacan, la „Cânele negru”.

Vinuri din vile Tagány István cu prețuri originale.

Comande din provincie se efectuează prompt

(46) 27—

HAEK ANTAL

Strada Forray. ARAD. Curte de sticlărie.

Cel mai ieftin izvor de târguit de tot felul de sticlărie, porțelan și vase de pentru pentru casă

OGLINZI, TABLOURI ȘI RAME PENTRU ICONI
cea mai bună calitate de

LAMPE DE MASĂ ȘI DE AGĂȚAT, DITMĂR garnituri pentru hoteluri, birturi și cafenele

CELE MAI RENUMITE ÎN LUME SIEMEN BUTELII PENTRU VIN, BERE ȘI COGNAC

garnituri pentru bucătărie și altele ce cad în această specialitate.

CEA MAI FINĂ CALITATE DE STICLE ÎN TABLE DE BOEMIA ȘI BELGIA

Mare asortiment de obiecte pentru donațiuni la cununii, zile onomastice și alte ocașuni

Fontă 1893.

Telefon Nr. 247.

Ateier pentru vopsire de porțelan

Tot aici se primește și un invetățel

Valabil dela 1 Octombrie 1897.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octombrie 1897.

Arad—Budapesta.			
	dim.	a. m.	seara
Arad, pleacă	8.18	11.20	9.35
Sofronya	—	11.36	9.58
Curtici	8.36	11.49	10.07
Lökösháza	—	12.05	10.25
Chitighaz	9.01	12.28	10.54
Ciaba	9.23	1.19	11.39
Szolnok	11.19	4.14	2.49
Budapesta, sosește	1.10 d. a.	7.20 seara.	6.10 dim.
Budapesta—Arad.			
	a. m.	dim.	seara
Budapesta, pleacă	1.55	8.05	10. —
Szolnok	3.58	11.07	1.30
Ciaba	5.52	2.23	4.32
Chitighaz	6.10	2.54	5.03
Lökösháza	—	3.12	5.21
Curtici	6.34	3.28	5.38
Sofronya	—	3.40	5.50
Arad, sosește	6.52 seara	3.55 d. a.	8.05 dim.
Arad—Teiuș.			
	seara	d. m.	dim.
Arad, pleacă	7.02	4.30	6.30
Glogovaț	—	4.42	6.41
Győrök	—	5.03	7.01
Pauliș	—	5.14	7.12
Radna-Lipova	7.46	5.35	7.29
Conop	—	5.57	7.51
Bérsava	—	6.13	8.07
Totvárada	—	6.39	8.29
Soborșin	8.48	6.58	8.47
Zam	9.07	7.27	9.16
Gurasada	—	7.58	9.42
Ilia	9.31	8.08	9.58
Branicea	—	8.26	10.16
Deva	9.57	8.52	10.42
Simeria (Piski)	10.08	9.06	11.11
Orăștia	10.87	9.52	11.36
Șibot	—	10.16	11.57
Vințul-de-jos	—	10.40	12.19
Alba-Iulia	11.18	11.01	12.32
Teiuș, sosește	11.40	11.30	1.05
Teiuș—Arad.			
	dim.	dim.	d. m.
eTiuaș, pleacă	8.33	8.43	2. —
Alba-Iulia	3.57	4.17	2.33
Vințul-de-jos	—	4.34	2.49
Șibot	—	4.55	3.10
Orăștia	4.39	5.19	3.31
Simeria (Piski)	5.07	6.05	4.10
Deva	5.19	6.20	4.25
Branicea	—	6.43	4.49
Ilia	5.45	7.08	5.13
Gurasada	—	7.16	5.23
Zam	6.08	7.41	5.50
Soborșin	6.84	8.15	6.25
Totvárada	—	8.31	6.41
Bérsava	—	8.57	7.05
Conop	—	9.15	7.22
Radna-Lipova	7.30	9.45	7.54
Pauliș	—	10. —	8.10
Győrök	—	10.14	8.22
Glogovaț	—	10.38	8.43
Arad, sosește	8.08	10.50	8.55 seara

Arad—Ciaba—Oradea-mare.			
	dim.	a. m.	seara
Arad, pleacă	5.10	11.20	9.35
Sofronya	5.25	11.36	9.53
Curtici	5.39	11.49	10.07
Lökösháza	5.56	12.05	10.25
Chitighaz	6.13	12.28	10.54
Ciaba, sosește	6.40	12.54	11.24
Ciaba, pleacă	7. —	2.33	4.50 dim.
Giula	7.27	3.05	5.26
Sarkad	7.47	3.27	5.56
Nagy-Szalonta	8.23	4.10	6.47
Cefa	8.42	4.34	7.18
Loș	9.04	5. —	7.51
Oradea-mare, sos.	9.32	5.30	8.31
Oradea-mare—Ciaba—Arad.			
	a. m.	d. m.	seara
Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30
Loș	10.48	4.56	8.06
Cefa	11.03	5.12	8.29
Nagy-Szalonta	11.26	5.37	9.08
Sarkad	11.57	6.09	9.51
Giula	12.21	6.34	10.21
Ciaba, sosește	12.42	6.56	10.50
Ciaba, pleacă	2.23	7.09	4.32 dim.
Chitighaz	2.54	7.47	5.03
Lökösháza	3.12	8.13	5.21
Curtici	3.28	8.36	5.38
Sofronya	3.40	8.52	5.50
Arad, sosește	3.55 d. m.	9.10 seara.	6.05
Arad—Timișoara.			
	dim.	a. m.	seara
Arad pleacă	6.20	11.25	9. —
Aradul-nou	6.31	11.38	9.21
Németságh	6.49	11.56	9.47
Vinga	7.08	12.15	10.14
Orăștia	7.20	12.27	10.34
Mercifalva	7.31	12.38	10.52
St. Andrei	7.43	12.51	11.12
Timișoara sosește	8.01	1.10	7.39
Timișoara—Arad.			
	dim.	d. m.	seara
Timișoara, pleacă	8.20	2. —	9.10
St. Andrei	8.46	2.19	9.29
Mercifalva	9.04	2.33	9.43
Orăștia	9.19	2.44	9.54
Vinga	9.42	3.01	10.11
Németságh	10. —	3.16	10.26
Aradul-nou	10.30	3.34	10.45
Arad, sosește	10.43	3.44	10.55
Arad—Seghedin.			
	dim.	a. m.	d. m.
Arad, pleacă	4.45	8.55	4.10
Pecica	5.29	9.30	5.07
Batania	5.59	9.53	5.47
Mezőhegyes	7. —	10.32	6.50
Csanád-Palota	7.21	10.51	7.13
Nádlac	7.36	11.05	7.32
Cianadul-ung.	7.50	11.17	7.47
Apátfalva	7.58	11.25	7.58
Makó	8.21	11.47	8.40
Seghedin sosește	9.27	12.51	10.01 seara

Seghedin—Arad			
	d. m.	seara	dim.
Seghedin, pleacă	2.19	6.10	3.08
Makó	3.32	7.34	5. —
Apátfalva	3.52	7.57	5.24
Cianadul-ung.	4.01	8.04	5.32
Nádlac	4.18	8.18	5.50
Csanád-Palota	4.36	8.32	6.09
Mezőhegyes	5.15	8.57	6.55
Batania	5.44	9.29	7.34
Pecica	6.06	9.52	8.05
Arad, sosește.	6.39	10.25	8.48
Arad—Brad.			
	dim.	d. m.	a. m.
Arad pleacă	6.25	5.10	11.52
Ótvenes	6.44	5.29	12.13
Zimánd-Ujfalu	6.51	5.36	12.21
Uj-Szt-Anna	7.15	5.59	12.48
Chitighaz	7.23	6.07	12.56
Șiria (Világos)	7.39	6.23	1.15
Musca Maderat	7.46	6.30	1.22
Pancota	7.54	6.39	1.36
Selosa	8. —	6.45	1.43
Ternova-Cheriu	8.14	6.59	1.59
Mocrea (Apatolek)	8.26	7.11	2.13
Boroș-Ineu	8.42	7.27	2.27
Tamand	8.57	7.42	2.45
Bocsig-Bel	9.04	7.49	2.54
Repsig	9.14	7.59	3.07
Cornesti-Berza	9.21	8.06	3.16
Boroș-Sebeș-Buteni	9.34	8.19	3.39
Cociuba-Căcărâu	9.49	8.34	3.59
Almaș-Cil	10. —	8.45	4.12
Boștești	10.10	8.57	4.23
Gurahont-Iosășel	10.23	9.08	4.38
Gura-vâi	10.33	9.18	4.52
Acința	10.39	9.24	4.58
Talaciu	10.49	9.34	5.11
Hălmeagiu-Cinelu	10.58	9.43	5.24
Hălmeagiu	11.13	9.58	5.44
Bala-de-Criș	11.50	10.35	6.25
Brad sosește	12.04	10.49	6.41
Brad—Arad.			
	dim.	d. m.	dim.
Brad, pleacă	2.24	1.08	4.15
Bala-de-Criș	2.39	1.23	4.32
Hălmeagiu	3.16	2. —	5.14
Hălmeagiu-Cinelu	3.31	2.15	5.33
Talaciu	3.39	2.23	5.45
Acința	3.50	2.34	5.59
Gura-vâi	3.55	2.39	6.04
Gurahont-Iosășel	4.12	2.56	6.30
Boștești	4.18	3.03	6.37
Almaș-Cil	4.29	3.13	6.49
Cociuba-Căcărâu	4.39	3.23	7.01
Boroș-Sebeș-Buteni	4.57	3.41	7.24
Cornesti-Berza	5.07	3.51	7.37
Repsig	5.15	3.59	7.47
Bocsig-Bel	5.25	4.09	8. —
Tamand	5.31	4.15	8.08
Boroș-Ineu	5.53	4.37	8.36
Mocrea	6.03	4.47	8.48

Ternova-Cheriu			
	dim.	d. m.	dim.
Ternova-Cheriu	6.15	4.59	9.02
Soleuș	6.28	5.12	9.17
Pancota	6.37	5.21	9.26
Musca-Maderat	6.44	5.28	9.33
Șiria	6.52	5.36	9.40
Chitighaz	7.08	5.50	9.57
Uj-Szt-Anna	7.21	6.03	10.10
Zimánd-Ujfalu	7.39	6.21	10.30
Ótvenes	7.45	6.26	10.39
Arad, sosește	8.08	6.44	11. —
St. Ana—Chitighaz.			
	d. m.	seara	dim.
St. Ana, pleacă	3.25	6.30	8. —
Șimand	3.53	7.02	8.26
Chitighaz-Erdelj	4.30	7.43	9.02
Socoodor	4.43	8. —	9.18
Șicla	—	8.15	9.29
Otlaca	—	8.29	9.42
Elek	5.20	8.45	9.58
Chitighaz, sosește	5.35	9. —	10.12
Chitighaz—St. Ana.			
	dim.	d. m.	dim.
Chitighaz, pleacă	5.13	3.10	9.41
Elek	5.25	3.31	10.04
Otlaca	5.35	3.44	—
Șicla	5.45	3.58	—
Socoodor	5.56	4.14	10.47
Chitighaz-Erdelj	6.17	4.44	11.15
Șimand	6.38	5.15	11.42
St. Ana, sosește	7. —	5.45	12.08
Boroș-Sebeș—Moneasa.			
	a. m.		
Boroș-Sebeș-Buteni, pleacă	9.45		
Selăgeni-Prăzești	10. —		
Bohani	10.18		
Dozna	10.35		
Ravna	10.50		
Moneasa	11. —		
Băile Moneasa	11.40		
Menyháza, sosește	11.41		
Moneasa—Boroș-Sebeș.			
	d. m.		
Menyháza, pleacă	1.50		
Băile-Moneasa	1.58		
Moneasa	2.05		
Ravna	2.15		
Dozna	2.35		
Bohani	2.47		
Selăgeni-Prăzești	3.05		
Boroș-Sebeș-Buteni	3.20		
Boroș-Ineu—Cermelu.			
	d. m.	seara	
Boroș-Ineu	8.50	7.35	
Cermelu	9.40	8.25	
Cermelu—Boroș-Ineu.			
	dim.	d. m.	
Cermelu	4.50	3.50	
Boroș-Ineu	5.40	4.30	